

Exempel 5

Låt $D_n = \{(x, y) : 0 \leq x \leq 1, x^n \leq y \leq 1\}$, där $n = 1, 2, 3, \dots$

Bestäm tyngdpunkten $((x_t)_n, (y_t)_n)$ för D_n och undersök

$\lim_{n \rightarrow \infty} ((x_t)_n, (y_t)_n)$.

Lösning: De olika områdena D_n uppfyller att

$$D_n \subset D_{n+1} \subset \{(x, y) \in \mathbb{R}^n : 0 \leq x \leq 1, 0 \leq y \leq 1\} = E,$$

den så kallade *enhetskvadraten*. Då $n \rightarrow \infty$ så kommer D_n att närma sig E , så rimligen bör vi få att tyngdpunkten för D_n

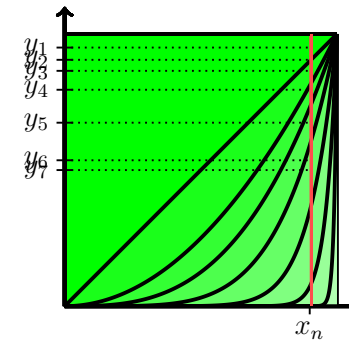
kommer att närma sig $\left(\frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right)$ då $n \rightarrow \infty$.

I hanteringen av masselementet bortser vi från densiteten då den ändå kommer att divideras bort i beräkningen av tyngdpunkten, dvs $dm_n = dA_n$.

1/4

Exempel 5

Sekvensen D_n av områden ser ut enligt nedan. För $n = 1$ är området triangeln ovanför linjen $y = x$ och för " $n = \infty$ " är området hela enhetskvadraten. Låt (x_n, y_n) vara tyngdpunkten för *remsan*. Den rödfärgade remsan symboliserar masselementet dm_n för området D_n .

2/4

Exempel 5

Vi får

$$\begin{aligned} A(D_n) &= \int_0^1 (\text{övre} - \text{undre}) dx = \int_0^1 (1 - x^n) dx = \left[x - \frac{1}{n+1} x^{n+1} \right]_0^1 = \\ &= 1 - \frac{1}{n+1} = \frac{n}{n+1} = m_n, \\ (x_t)_n &= \frac{1}{m_n} \int_0^1 x dm_n = \frac{1}{m_n} \int_0^1 x(1 - x^n) dx = \frac{1}{m_n} \left[\frac{x^2}{2} - \frac{x^{n+2}}{n+2} \right]_0^1 = \\ &= \frac{1}{m_n} \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{n+2} \right) = \frac{1}{m_n} \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{n+2} \right) = \frac{n+1}{n} \cdot \frac{n}{2(n+2)} = \\ &= \frac{n+1}{2(n+2)} \rightarrow \frac{1}{2} \end{aligned}$$

då $n \rightarrow \infty$.

3/4

Exempel 5

I beräkningen av $(y_t)_n$ är det viktigt att komma ihåg att y :et är y -koordinaten för *remsans tyngdpunkt*, dvs

$$\begin{aligned} y &= x^n + \frac{1 - x^n}{2} = \frac{1 + x^n}{2}, \\ (y_t)_n &= \frac{1}{m_n} \int_0^1 y dm_n = \frac{1}{m_n} \int_0^1 \frac{1 + x^n}{2} (1 - x^n) dx = \\ &= \left[\text{konjugat-} \right] = \frac{1}{2m_n} \int_0^1 (1 - x^{2n}) dx = \\ &= \frac{1}{2m_n} \left[x - \frac{x^{2n+1}}{2n+1} \right]_0^1 = \frac{1}{2m_n} \left[1 - \frac{1}{2n+1} \right] = \frac{n+1}{2n} \cdot \frac{2n}{2n+1} = \\ &= \frac{n+1}{2n+1} \rightarrow \frac{1}{2} \end{aligned}$$

då $n \rightarrow \infty$, dvs $((x_t)_n, (y_t)_n) = \left(\frac{n+1}{2(n+2)}, \frac{n+1}{2n+1} \right) \rightarrow \left(\frac{1}{2}, \frac{1}{2} \right)$.

4/4